

1. neděle v postním období – 9. března 2014

čtení: Mt 7,13n

kázání:

„Proto se zjevil Syn Boží, aby zmařil činy ďáblovy.“ (1J 3,8) Bud' s námi, když chceme odolávat zlému, posiluj nás svou silou, dej nám účast na tvém vítězství.

Jk 1,12-18

Každý, kdo někdy chodil do školy, ví, co to je zkouška. Nic příjemného. Výsledek je totiž nejistý. Obstojím nebo ne? Budu vše umět, vědět? Dokáži odpovědět, vypočítat? I když se člověk připravuje, dopředu si nemůže být nikdo jist. Navíc jsou i zkoušení, která přicházejí nečekaně. Neohlášená písemka. Nebo je člověk tak říkajíc „tasenej“ bez předchozího varování.

Jak je člověku po zkoušení, když obstojí? Když dostane „za jedna,“ když je ohodnocen „výborně?“ Skvěle, samozřejmě. Prožívá pocity štěstí, uspokojení, zadostiučinění. „Blaze člověku, který obstojí ve zkoušce,“ píše Jakub. Rodiče budou spokojeni. Studenti takový úspěch u zkoušky zaručeně patřičně oslaví.

Škola prý je základ života. Ano, i v životě na nás, sestry a bratři, přicházejí různé zkoušky. Obstát v nich je často mnohem těžší než dostat jedničku ve škole. Životní praxe klade mnohem větší nároky. A mnohdy není možná oprava tak, jako ve škole. Nelze se naučit a nechat se příští hodinu vyzkoušet znovu, nelze se zapsat na další opravný termín.

V životě je to často tak, že člověk jednou neobstojí, jednou podlehne, a už se to veze. Rozjede se spád událostí, jež nelze zastavit. Není úniku z narůstajících tlaků. Mám na mysli třeba ty případy, kdy člověk kývl a podepsal spolupráci s tajnou bezpečností, myslel si, že to nějak uhraje, na nikoho nic nedonese. Ale už byl v chapadlech a pomocí metody cukru a biče, na jedné straně výhod a na druhé vyhrožování a vydírání, byl stále více zapojován do mašinérie špiclování a zasahování do životů jiných. Je to jen příklad, výstižné podobenství toho, jak funguje zlo a jeho pokušení.

S tím ovšem neměli ještě v dobách první církve zkušenost, a tak když měli popsat, jak působí pokušení a kde se bere zlo, zvolili trošku jiné podobenství. To nám pak předkládá Jakub. Představuje nám jakýsi rodokmen zla: „Žádostivost pak počne a porodí hřích, dokonáný hřích plodí smrt.“ Každé další pokolení je horší, mocnější, s dalekosáhlejšími následky. Začne to v lidské hlavě či v lidském srdci, kdy se člověk s touhou a dychtivostí upne na určitou věc, skutečnost, osobu. A pak začne podnikat konkrétní kroky k dosažení cíle, k naplnění své dychtivosti. A když dosáhne? Namísto aby získal, ztrácí. Ztrácí všechno. Na scénu vstupuje smrt, zánik, vítězí pomíjivost.

Takový mechanismus, postup šíření zla popisuje Jakub. Tak do světa vstupuje zlo. V tom jeho rodokmenu nemá místo Bůh. Na počátku je lidská žádostivost, která plodí a rodí další zlo. Nelze z něj tedy vinit Boha. Jeho dobré dary, dokonalá obdarování shůry dokážeme jen my sami proměnit ve skutečnosti vyvolávající pokušení, dokážeme je zneužít.

A co na to Bůh? Jakub pokračuje tím, že nám představí ještě jeden rodokmen. Rodokmen „úrody Boží:“ „Z jeho rozhodnutí jsme se znovuzrodili slovem pravdy, abychom byli jakoby první sklizní jeho stvoření.“ Uprostřed světa, který zápasí s pokušeními, který je plný všelijakého hříchu a který je vystaven pomíjivosti a zániku, dává vzniknout něčemu jinému, novému, dává vzrůst svému království, které nese ovoce, přináší úrodu.

Nejen tedy, že zlo plodí další zlo. Ale také dobro se dokáže množit. Dokáže být nakažlivé, dokáže se šířit a nabývat převahu. A díky tomu, že na straně dobra zcela bez nejmenšího stínu pochybností stojí Bůh sám, díky tomu dobro zvítězí, pravda a láska zvítězí. I navzdory sebevětšímu zlu, i navzdory tomu, že lidé z vypočítavosti dosti často uzavírají se zlem kompromisy. Jen abychom si nepohněvali mocného a důležitého obchodního partnera, nebudeme raději mluvit o tom, co dělá špatného na poli jakýchsi lidských práv apod. Tak to funguje ve velké politice propletené s hospodářskými zájmy, ale podobné je to i v našich tzv. malých životech. Bojujeme s tím, jsou to zkoušky, ve kterých jde o to, zda se dokážeme něčeho zříci, něco si nechat ujít právě kvůli tomu, že nejsme ochotni se zaplétat se zlem. Anebo zvítězí naše žádostivost? U ní to ovšem neskončí!

Blaze tomu člověku, který nedá zvítězit své žádostivosti, ale obstojí ve zkoušce. Ten dostane vavřík života. Zlatou medaili života. Za běh života ne pouze obstojný, ale na výbornou. Tohle si připomínáme první neděli v postním období, ale platí to nejen pro půst, kdy si máme být schopni odříkat. Je to totiž jen cvičení, trénink pro celý život. Základ křesťanského života. Protože tím člověk překvapivě víc získává, než ztrácí. Na konci této cesty je život, kdežto na konci cesty, jež začíná u žádostivosti, je smrt. A tak nemusím mít všechno, nemusím to mít za každou cenu. Neboť to je cesta do nikam, do nicoty. Raději volím cestu života, k níž patří obstát tu a tam v nějaké zkoušce. A i v tom následovat svého Pána Ježíše Krista.

Amen